

در یک مطالعه عنوان شد تاثیر احتمالی عصاره زیره سیاه در پیشگیری از سنگ کلیه

یافته‌های یک مطالعه در مورد تاثیر زیره سیاه در بیماران مبتلا به سنگ کلیه نشان داد...

یافته‌های یک مطالعه در مورد تاثیر زیره سیاه در بیماران مبتلا به سنگ کلیه نشان داد که این عصاره گیاهی احتمالاً از طریق کاهش اگزالات در ادرار، در پیشگیری از تجمع کریستال‌ها اگزالات کلسیم و تشکیل سنگ کلیه موثر است؛ هر چند که مکانیسم این تاثیر هنوز مشخص نیست.

به گزارش ایسنا، سنگ کلیه یکی از شایع‌ترین بیماری‌های دستگاه ادراری است که بسیار عودکننده است. ۸۰ درصد سنگ‌های کلیه از جنس کلسیم هستند و شایع‌ترین آنها اگزالات کلسیم است.

عوامل مختلفی مانند رژیم غذایی، چاقی، فعالیت بدنی محدود، ژنتیک، شغل، آب و هوا، برخی داروها و... در بروز سنگ کلیه دخیل هستند. سنگ‌های ادراری علاوه بر ایجاد دردهای شدید و انسداد در حین عبور سنگ، ممکن است به نارسایی کلیه منجر شوند.

در حال حاضر روش‌های درمانی با تکنیک‌های سنگ‌شکن، نفرولیتومی از راه پوست، جراحی و داروهای مختلف برای جلوگیری از تناوب ایجاد سنگ کلیه و حرکت سنگ، استفاده می‌شود.

به دلیل عوارضی که ممکن است این روش‌ها داشته باشند، پژوهشگران به دنبال روش‌های جدید برای پیشگیری و درمان سنگ کلیه هستند. در سال‌های اخیر استفاده از گیاهان دارویی از جمله زیره سیاه، برای پیشگیری و درمان سنگ کلیه مورد توجه قرار گرفته‌اند. زیره سیاه دارای اثرات آنتی‌اکسیدانی، ضد التهابی و گرفتگی عضله است و در برخی مطالعات از فواید زیره سیاه در درمان سنگ کلیه صحبت شده است.

بر همین اساس؛ پژوهشگران در یک مطالعه تاثیر مصرف عصاره زیره سیاه را بر اندازه سنگ کلیه بیماران مبتلا به سنگ کلیه کلسیمی بررسی کردند.

این کارآزمایی بالینی با مشارکت ۵۰ بیمار مبتلا به سنگ کلیه اگزالات کلسیمی انجام گرفت. نوع سنگ با پرتونگاری، سونوگرافی و آزمایش ادرار، توسط پزشک تشخیص داده شد.

پژوهشگران این بیماران را به صورت تصادفی به دو گروه شاهد و مداخله تقسیم کردند. بیماران گروه مداخله به مدت ۱۲ هفته علاوه بر درمان‌های معمول روزانه ۲۰۰ میلی‌گرم عصاره الکلی زیره سیاه را در دو نوبت (هر نوبت ۱۰۰ میلی‌گرم) به صورت کپسول دریافت کردند. گروه شاهد نیز فقط درمان معمول خود را ادامه دادند.

پس از اولین ملاقات، داده‌های جمعیت‌شناختی بیماران مانند سن، جنسیت و... و همچنین قد و وزن بیماران ثبت شد. همچنین بیماران در شروع مطالعه و سه ماه پس از آن برای تعیین اندازه سنگ، سونوگرافی و رادیولوژی انجام دادند. همچنین فاکتورهای بیوشیمیایی ادرار بیماران نیز اندازه‌گیری شد.

از ۵۰ شرکت‌کننده در مطالعه چهار نفر از هر یک از گروه‌های مداخله و شاهد خارج شدند و در نهایت ۴۲ نفر تا پایان مطالعه باقی ماندند.

بررسی فاکتورهای بیوشیمیایی ادرار در دو گروه مداخله و شاهد در ابتدا و پایان مطالعه حاکی از این بود که در گروه مداخله تنها میزان اگزالات در ادرار کاهش داشت. ولی میانگین pH ادرار، سیترات و حجم ادرار نیز اختلاف معنی‌داری نداشت.

همچنین بررسی اندازه سنگ کلیه نیز نشان داد که در گروه مداخله اندازه سنگ کاهش پیدا کرده بود ولی این کاهش از نظر آماری معنی‌دار نبود.

یافته‌های به دست آمده از این تحقیق نشان داد که مصرف عصاره الکلی زیره سیاه سبب کاهش دفع اگزالات از طریق ادرار می‌شود.

شود ولی با این وجود تأثیری بر اندازه سنگ کلیه ندارد.

پژوهشگران این مطالعه با توجه به نتایج این مطالعه می گویند که شاید بتوان این مکمل را برای پیشگیری و درمان کمکی به بیماران مبتلا به سنگ کلیه اگزالات کلسیمی کلیه توصیه کرد.

به گفته این پژوهشگران؛ کاهش اگزالات در ادرار احتمالاً در پیشگیری از تجمع کریستال ها اگزالات کلسیم و تشکیل سنگ کلیه موثر است؛ هر چند که مکانیسم این تأثیر هنوز مشخص نیست.

این محققان پیشنهاد می کنند که مطالعات آینده در مدت زمان طولانی تر و مقادیر متفاوت عصاره زیر سیاه انجام شود.

در انجام این تحقیق زهره آقامیری، علیرضا فراست، مریم جوادی؛ پژوهشگران پژوهشکده پیشگیری از بیماری های غیر واگیر دانشگاه علوم پزشکی قزوین، عیسی محمدی زیدی از مرکز تحقیقات عوامل اجتماعی تعیین کننده سلامت دانشگاه علوم پزشکی قزوین، به همراه سپیده حاجیان و علی اکبر کرمی از گروه نفرولوژی بیمارستان ولایت قزوین، در این مطالعه مشارکت داشتند.

یافته های این مطالعه، اردیبهشت ماه سال جاری به صورت مقاله علمی با عنوان «اثر عصاره الکلی زیره سیاه (نیگلا ساتویا) بر اندازه سنگ در بیماران مبتلا به سنگ کلیه اگزالات کلسیمی» در مجله دانشکده پزشکی اصفهان منتشر شده است.